

สำนักงานคณะกรรมการระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๖) และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่อง การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นผู้รักษาการ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาตามระเบียบนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้ “ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า พื้นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัย บำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์หรือสัตว์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์ และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ตำราการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า หลักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยทั้งที่ได้บันทึกไว้ในสมุดไทย ใบลาน ศิลาจารึกหรือวัสดุอื่นใดหรือที่มีได้มีการบันทึกกันไว้แต่เป็นการเรียนรู้หรือถ่ายทอดสืบต่อกันมาไม่ว่าด้วยวิธีใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐/ตอนพิเศษ ๑๕ ง/หน้า ๔/๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

“ยาแผนไทย” หมายความว่า ยาที่ได้จากสมุนไพรโดยตรงหรือที่ได้จากการผสม
ปรุง หรือแปรรูปสมุนไพร และให้หมายความรวมถึงยาแผนโบราณตามกฎหมายว่าด้วยยา

“ตำรับยาแผนไทย” หมายความว่า สูตรซึ่งระบุกรรมวิธีการผลิตและส่วนประกอบ
สิ่งปรุงที่มียาแผนไทยรวมอยู่ด้วยไม่ว่าสิ่งปรุงนั้นจะมีรูปลักษณะใด

“ผู้แจ้ง” หมายความว่า ผู้แจ้งตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยที่อยู่ใน
ความครอบครอง ดูแล รักษา หรือใช้ประโยชน์ และให้หมายความรวมถึง ผู้คิดค้น ผู้ปรับปรุงหรือ
พัฒนา หรือผู้สืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิ
ปัญญาการแพทย์แผนไทย

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า นายทะเบียน หรือผู้ที่นายทะเบียนมอบหมายให้รับแจ้ง
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ทางเลือก

“นายทะเบียนจังหวัด” หมายความว่า นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

หมวด ๑

การสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๖^๑ ในการสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อย่างน้อยต้องมีรายการ
ดังต่อไปนี้

(๑) แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๒) ผู้แจ้งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๓) รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ ให้นายทะเบียนจังหวัดมีหน้าที่สำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในท้องที่
ที่รับผิดชอบโดยให้แจ้งสาธารณสุขอำเภอประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น และเอกชนในท้องที่ที่จะทำการสำรวจ และแจ้งการสำรวจไปยังนายทะเบียนกลางเพื่อ
รวบรวมจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ให้นายทะเบียนกลางมีหน้าที่สำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั่วราชอาณาจักร
และกรุงเทพมหานคร โดยให้ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และ
เอกชนในการสำรวจเพื่อรวบรวมจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๘ การสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อใช้ในการจัดทำทะเบียน ณ
ท้องที่ใดจะต้องแจ้งแก่บุคคลและชุมชนที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าก่อนวันที่ทำการสำรวจ และให้กรม

^๑ ข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์
แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

พัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานและบุคลากรที่ดำเนินการสำรวจตำรับยาแผนไทยหรือตำรา การแพทย์แผนไทยทั่วราชอาณาจักร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๙ การบันทึกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ผู้รับแจ้งจัดทำแบบสำรวจภูมิ ปัญญาการแพทย์แผนไทยเป็นสามฉบับ ต้นฉบับให้เก็บไว้ที่สำนักงานของนายทะเบียนที่รับแจ้ง และคู ฉบับมอบให้ผู้แจ้ง และจัดส่งให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกฝ่ายหนึ่ง ฉบับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีผู้รวบรวมตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยมาก่อน ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประสานงาน เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อใช้ใน การจัดทำทะเบียน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๒

การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๑ ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรวบรวมข้อมูลภูมิ ปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จากการสำรวจ ตามข้อ ๗ เพื่อให้นายทะเบียนกลางจัดทำทะเบียนภูมิ ปัญญาการแพทย์แผนไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๒ การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้นายทะเบียนกลาง ตรวจสอบและจำแนกข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยลงในแบบทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทยเพื่อแยกประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ออกเป็น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

(๒) ตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป

(๓) ตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยที่อยู่ในความครอบครองของ บุคคลหรือนิติบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แบบทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายระเบียบนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การรวบรวม และการเปิดเผย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๙ ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๓ ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเก็บรวบรวมทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จัดทำไว้ ตามข้อ ๑๒ โดยให้จัดพิมพ์รายชื่อตำรายาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทยเผยแพร่แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถค้นคว้า อ้างอิง และตรวจสอบได้

ข้อ ๑๔ การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ระบุชื่อตำรายาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย สรรพคุณโดยที่ไม่มุ่งหมายจะเปิดเผยสูตร วิธีการปรุง หรือรายละเอียดอื่นใดอันเป็นสิทธิส่วนบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล

หมวด ๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา บัญชีเฉพาะกาล สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๕ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จากการสำรวจตามระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่อง การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ถือเป็นการสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามระเบียบนี้ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประธานกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๕ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จากการสำรวจตามระเบียบคณะกรรมการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ถือเป็นการสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามระเบียบนี้ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

